

Är isländska ett stabilt språk?

Isländskan nämns ofta som ett typiskt exempel på ett stabilt språk. Samtidigt tyder senare tids forskning på att isländska nu undergår förändringar i snabbare takt än tidigare och detta verkar även vara uppfattningen bland den isländska allmänheten. Finnur Friðriksson har utforskat huruvida isländska fortfarande kan karakteriseras som ett stabilt språk och – om så är fallet – vilka faktorer i språksamhället som bidrar till denna stabilitet.

För att få en bild av isländskans nuvarande ställning spelades ett antal vardagliga gruppsamtal in. Totalt deltog 108 informanter med varierande social bakgrund och dessa kommer från olika orter i Island. Samtalen analyserades sedan utifrån ett antal språkliga variabler som antas nu genomgå förändring. Ungefär hälften av informanterna bidrog även med skriftspråksmaterial som analyserades på samma sätt. Slutligen intervjuades alla informanter med avseende på deras sociala bakgrund och attityder till språkförändringar.

Avhandlingens resultat tyder på att isländska fortfarande kan karakteriseras som ett stabilt språk. Således hittades exempel på de påstådda förändringarna mycket sällan i de inspelade samtalen liksom i det inlämnade skriftspråksmaterialet. Det förefaller även vara så att den lilla variation som ändå finns är relativt stabil, dvs. mönstret är i stort sett detsamma i alla åldersgrupper. Yngre talare visar inga tydliga tecken på att avvika i högre grad från standardspråket än vad äldre talare gör, men ett sådant mönster ses vanligtvis som ett tecken på pågående förändring.

Vad gäller informanternas attityder till språklig förändring så verkar de både vara mycket medvetna om de variabler som studerades och allmänt vara negativa gentemot de påstådda förändringarna. Denna hållning verkar även vara en starkt bidragande faktor till den språkliga stabiliteten. Det framkom ett tydligt samband mellan attityder och språkbruk, nämligen att de informanter som uttryckte sig negativt om de relevanta icke-standardformerna var mindre benägna än övriga informanter att använda dem.

Informanternas intervjusvar antyder även att andra faktorer, såsom en stark språklig nationalism och en stabilitetsinriktad språkpolicy, bidrar till isländskans stabilitet. Finnur Friðriksson menar att dessa faktorer generellt sett fungerar som bidragande till språklig stabilitet, även om andra faktorer, som kan gälla specifikt i andra språksamhällen, bör tas med i räkningen.

Avhandlingens titel: **Language Change vs. Stability in Conservative Language Communities. A case study of Icelandic.**

Disputationen äger rum fredagen den 19 december 2008 kl. 9.15

Plats: Lilla hörsalen, Humanisten, Renströmsgatan 6

Opponent: Associate Professor Natalie Schilling-Estes, Washington DC, USA

Avhandlingen kostar 125 kr och kan beställas från Institutionen för lingvistik, ritwa@ling.gu.se

För ytterligare information kontakta Finnur Friðriksson,

tel. +00 354-4608575 (arb.), +00 354-4615610 (hem), mobiltel. +00 354-8464353,

e-post: finnur@unak.is

Avhandlingen finns även tillgänglig digitalt: <http://hdl.handle.net/2077/18713>